

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ
ԺԱ. ՏԱՐԻ
11-ամեակի բացառիկ թիւ

ՊԱՐԲԵՐԱԹԵՐԹ
ՄՈՆԹՐԷԱԼԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ
ՍՈՒՐԲ ՑԱԿՈՒ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑԻ
2003 - 2004

Մաշտոցի արձագանգ 2004
Տարեկան բացառիկ թիւ

Բովանդակութիւն

- Խմբագրական
- Գիր օրհնութեան՝ Խաժակ Արք. Յակոբեան
- Հոգեւոր հօր խօսքը՝ Գառնիկ Քհնյ. Գոյունեան
- Հայց. Եկեղեցոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Վարիչ Տնօրէն Մաշտոց Վրդ. Զօպանեանի խօսքը
- Մեր խօսքը՝ Տնօրէն եւ ուսուցչական կազմ
- Զակի հետ կապը կը մշակուի՝ Ծաղիկ Պոյաճեան
- Վկայութիւններ Կիրակնօրեայ Դպրոցին մասին
- Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցոյ Կիրակնօրեայ դպրոցներու հիմնադրութեան 75-ամեակին առթիւ հարցարան
- Ո՞ր է Աստուած՝ Գրիգոր Ծ. վարդապետ Զիֆթճեան
- Խոնարհութեան մասին՝ Ծաղիկ Պոյաճեան
- Աւետարանէն համարներ յատուկ նիւթերու շուրջ
- Ուսուցիչի մը տեսանկիւնէն դիտուած՝ Ծողիկ Նաճարեան
- Պահուած բառ
- Թէ ինչպէ՞ս ծագում առաւ Կիրակնօրեայ դպրոցը
- Մեր տարեկան տեղեկագիրը

Մեր ընթերցողներն են մեր ամսաթերթերի գոյութեան իմաստ տուողները

Յունիս ամսուան լոյս տեսնող «Մաշտոցի արձագանգ»-ի տարեկան բացառիկ այս թիւով կու գանք ամբողջացնելու մեր պարբերաթերթի 11-րդ տարուան հրատարակութիւնները: Անցեալ տարի, պարբերաթերթի տասնամեայի առթիւ, Մաշտոցի Արձագանգը վերածուեցաւ ամսաթերթի ու յատուկ ճիգերով ան հրատարակուեցաւ ամսուան սկիզբը իսկ: Ուրախութեամբ կը նկատենք որ յաջողեցանք այս տարի եւս մեր կանոնաւոր հետթականութիւնը յարգել ու մեր ընթերցողներուն ակնկալութիւնները գոհացնել:

«Մաշտոցի Արձագանգ»-ը, ամէն հրատարակութեան պէս, գոյատեւելու համար պէտք ունի մի քանի պայմաններու միատեղ եւ պարտադիր գոյութեան:

Նախ եւ առաջ, հրատարակութիւն մը իր գոյութիւնը լիովին կ'արդարացնէ իր ընթերցողներուն շնորհիւ: Մեր պարագային, ընթերցողներու մեր թիւը օրէ օր կը ծաւալի յատկապէս անոր Ե-նամակի ձեւով աշխարհի բոլոր երկրամասերուն վրայ տարածուելուն շնորհիւ: Անցեալ տարուան մեր ընթերցողներու վկայութիւններ եւ այս տարուան ընթացքին մեր ստացած ենամակները կը հաստատեն թէ «Մաշտոցի Արձագանգ»-ը արձագանգած է մինչեւ Աւստրալեայ, Եգիպտոս, Լիբանան եւ այլ անկիւններ: Տպուած իր ձեւին տակ, ամսաթերթը կը բաժնուի մեր դպրոցի աշակերտներուն յատկապէս: Չենք յաւակնիր սակայն ըսելով որ ան անպայման ընդհանուրը կը հետաքրքրէ, որովհետեւ հաւանաբար ամէն հրատարակութեան պէս, անոր բովանդակութիւնը օգտաշատ եւ մատչելի ըլլալով հանդերձ ոմանց կրնայ չհետաքրքրել: Եւ այս մեր կողմէն ընդունելի իրականութիւն է:

Երկրորդ նախապայմանը մեր ամսաթերթի առողջ գոյատեւման անոր նորոգութիւնն ու հետաքրքրաշարժ մնալն է: Այս մեր մեծ մարտահրաւերն է: Իրաքանչիւր ամիս իր յատուկ տօները ունենալով, տարուէ տարի ամսաթերթը կը ստիպուի կրկնել որոշ նիւթեր: Սակայն որեւէ ճիգ չենք խնայեր որպէսզի գոնէ նիւթը ներկայացնելու ձեւը փոխենք եւ անոր վերաբերեալ փոխանցուած տեղեկութիւնները նորոգենք: Մեր գործածած լեզուն պարզ ու մատչելի պահելը հրամայական կը մնայ, տրուած ըլլալով ամսաթերթիս ժողովրդական բնոյթը: Նիւթերուն վերլուծական ոճ չունենալը մտադիր է: Մեր առաջին նպատակը կը մնայ մեր ազգակիցներուն հետ պարզ եւ ուղղակի, հասկնալի կապ մը հաստատելը:

Գոհունակութեամբ ուրեմն կ'ամբողջացնենք տարուան մը մեր աշխատանքը: Կը մնանք բաց թելադրութիւններու եւ առաջարկներու ձեր բոլորին կողմէ, սիրելի ընթերցողներ եւ համեստօրէն կը կրկնենք թէ դուք էք, ձեր հաւատարիմ ընթերցանութեամբ, որ ամսաթերթիս գոյութեան իմաստ եւ արդարացում կու տաք: Ծնորհակալութիւն:

Շաղիկ Պոյանեան

Գիր Օրհնութեան

Նշանակալից տարի մըն է, որ բացուած է մեր առջեւ: Նշանակալից քանի մը առումներով. –

Ա. Այս տարեշրջանին կը նշուի 75-ամեակը Հայց. Առաքելական Եկեղեցւոյ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան կողմէ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու հիմնադրութեանը:

Բ. Մոնթրէալի Կիրակնօրեայ Դպրոցի սկզբնաւորման 24-ամեակը:

Գ. Մոնթրէալի «Մաշտոց Արձագանգ» հանդէսի հրատարակութեան 11-ամեակը:

Անշուշտ այս բոլոր ամեակները պարզապէս թիւեր չեն այլ կ'ենթադրեն երկար տարիներու վրայ տարածուած բազմահարիւր մարդոց կամաւոր ու նուիրեալ ծառայութիւնը, զոհաբերութիւնն ու մանաւանդ հաւատքը:

Մեր աօրեայ եռուզերին, մեր ընկերային մտահոգութիւններուն, մեր ազգային խնդրուած նախաձեռնութիւններուն թոհուփոհին մէջ վերոյիշեալ յիշեցումները յաճախ աննշմար կը մնան ու չենք անդրադառնար անոնց կենսական կարեւորութեան ու դերին:

Ինչպէս այս տարուան ընթացքին բազմիցս շեշտեցինք՝ այս տարին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Վեհափառ Հայրապետին՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին կողմէ հռչակուած է «Ընտանիքի Տարի»:

«Ընտանիքի Տարի»ն լաւագոյն ձեւով արժեւորելու կերպը մեր ուշադրութիւնը Կիրակնօրեայ Դպրոց – Ընտանիք փոխյարաբերութեան ու կապին վրայ կեդրոնացնելն է:

Մանուկի մը առողջ աճումին ու ազգին ու մարդկային ընկերութեան արժանաւոր զաւակը ըլլալու գրաւականը անոր առողջ դաստիարակութիւն մը ջամբելուն մէջն է:

«Դաստիարակութիւն» հասկացողութիւնը բարդ ու շարունակական ընթացք մըն է, իրականութեան մէջ մարդ էակը իր կեանքի ամբողջ տեսողութիւնը գիտակից ու անգիտակից դաստիարակութեան հոլովոյթին ենթակայ է:

Սակայն այդ դաստիարակութեան բեղմնաւոր ու կենսական շրջանը մանկութիւնն ու պատանեկութիւնն է, եւ կ'իրագործուի ընտանիք, դպրոց ու եկեղեցի երրորդութեան ճշմարիտ ու դաշն համագործակցութեամբը:

Չեմ ըսեր, թէ ծնողական անտարբերութիւնը, կրթական սխալ առաջնահերթութիւններն ու եկեղեցիներու եւ եկեղեցականներու ժամանակավրէպ գործելակերպերը յատուկ են մեր օրերուն, ասոնք ախտեր են, որ գոյութիւն ունեցած են բոլոր ժամանակներուն, եւ միշտ ալ արտացոլացուցած են ազգի ու ընկերութեան կեանքին մէջ: Յատկապէս մեր օրերուն, երբ թագուն բայց համադրուած ճիգ մը կայ մարդ արարածը ինքնուրոյն խորհողութենէ, կամքէ ու բարոյական որոշումներէ ու դատողութենէ պարպելու եւ մեքենական կեանքի մը

ուլորապտոյտին մէջ կամակատար արարածի մը վերածելու՝ ընտանիք, դպրոց եւ եկեղեցի գործակցութեան անհրաժեշտութիւնը բոլոր ժամանակներէն առաւել եւս կարեւորութիւն կը ստանայ, ու **ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՑ ԴՊՐՈՑԸ** ու հոն ջամբուած քրիստոնէական դաստիարակութիւնը կը կազմեն հանդիպման վայրը այդ երրորդութեան: Ընտանիքը, դպրոցն ու եկեղեցին՝ իւրաքանչիւր պէտք է ստանձնէ իր պատասխանատուութիւնը, ապա թէ ոչ տխուր են հետեւանքները...:

Յստակ եւ հասկնալի են, որ ծնողները ծանրաբեռնուած են կենսապայքարի պարտաւորութիւններով, դպրոցները՝ խճողուած ծրագիրներով ու եկեղեցին ու եկեղեցականները առօրեայ պարտաւորութիւններով, սակայն եկէք անկեղծ ըլլանք՝ ո՞ր մէկ ծնողը կարելիութիւն չունի Կիրակի օրը կէս ժամ իր զակին տրամադրելու եւ զայն Կիրակնօրեայ Դպրոց բերելու, ո՞ր մէկ դպրոցը անկարելիութեան դիմաց կը գտնուի կրօնական ու բարոյական դաստիարակութեան տեղ գտնելու իր ծրագրին մէջ, եւ վերջապէս ո՞ր եկեղեցին ու եկեղեցականը դժուարութիւնը պիտի ունենայ ժամանակ գտնելու իր առաքելութեան ամէնէն կենսական հարցովը՝ հաւատաւոր մարդու պատրաստութեամբը զբաղելու, անկեղծօրէն՝ ոչ մէկը:

Անհորիզոն, մակերեսային եւ կամ շահախնդիր մարդիկն են, որ կը փորձեն ստեղծել անհաւատ մարդը: Աշխարհի ամէնէն վտանգաւոր ու ամէնէն յանցագործութիւններու պարարտ ենթահող ներկայացնող մարդիկն են հաւատքէ զուրկ կամ կեղծող անհատները:

Քրիստոնէական դաստիարակութեան նուիրուած մարմիններուն, Կիրակնօրեայ դպրոցներու համեստ բայց նուիրեալ ուսուցիչ-ուսուցչուհիներ ու երախտարժան ու մեծապէս գնահատելի տղոց ու աղջիկներուն, որ ի զարմանս շատերուն, այս անտեսուած առաքելութեան նուիրած են իրենց հոգին ու ժամանակը, «Մաշտոցի Արձագանգ» իսկապէս շահեկան ու դաստիարակիչ ու շատ շատերու կողմէ՝ երեց կամ երեխայ, անհամբերութեամբ սպասուող հրատարակութեան բոլոր անձնուէր ու շնորհալի աշխատակիցներուն կը ներկայացնենք մեր անխառն գնահատանքն ու խոր երախտագիտութիւնը, մեծ սիրոյ մը արդիւնքն ու արտայայտութիւնը եղող իրենց նուիրումին համար:

Աղօթարար՝

ԽԱԺԱԿ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Առաջնորդ Գանատայի Հայոց Թեմին

Հոգեւոր հովիւին խօսքը

Սիրելի տնօրէնութիւն, ուսուցչական կազմ, ծնողներ եւ աշակերտ-աշակերտուհիներ
Ս. Յակոբ Կիրակնօրեայ դպրոցի,

Այս տարի 75-ամեակն է Հայց. Առաք. եկեղեցիներու կիրակնօրեայ դպրոցներու
հիմնադրութեան:

Շատ յաճախ մեր ժողովուրդէն դժգոհութիւններ կը լսեմ մեր ծիսական կեանքի եւ առ
հասարակ հոգեւոր բաներու անհասկնալիութեան մասին: Այսինքն թէ՛ երբ մեր ժողովուրդի
զաւակները եկեղեցի կը մտնեն, չեն հասկնար եկեղեցիին մէջ ըսուածներն ու կատարուած
ները, կամ երբ Աստուածաշունչ կը կարդան, դժուարութիւն ունին զայն հասկանալու:

Նախ, անկասկած, Հայց. եկեղեցին իր առաքելութիւնը լրջօրէն պէտք է կազմակերպէ:
Ապա, բարեբախտաբար, որոշ ճիգեր տարուած են եւ կը տարուին Քրիստոսի ոգին խօսեցնելու,
զայն մատչելի դարձնելու արդի հայերուն: Բայց հիմնական աշխատանքը պարտաւոր են մեր
ծնողները տանելու: Ինչպիսի՞ն է եկեղեցիին հետ կապը մեր ծնողներուն, իրենք անձնապէս
եկեղեցի կու գա՞ն: Իրենց օրինակը շատ կարեւոր է իրենց զաւակներուն յետագայ ընթացքին
համար: Կենսական աշխատանք ունին նաեւ տանելու հայ դպրոցները: Անոնց թերացումը կը
վտանգէ մեր կարողութիւնը մեր իսկ հայրերուն աւանդութիւնը իւրացնելու:

Հայ Կիրակնօրեան իր հիմնադրութեան օրէն կու գայ մեր սերունդները պատրաստելու,
որպէսզի Աւետարանի պատգամը հասկնան, գիտնան թէ՛ ի՞նչ կը նշանակէ եկեղեցի ըլլալ:

Սիրելի աշակերտ-աշակերտուհիներ,

Մեզ որքան շատ ուրախացուցիք այս տարի: Մեծ պահքի Հսկումներուն այդ ինչքան լաւ
աղօթեցիք Ն. Շնորհալիի «Հաւատով խոստովանիմ»-ը: Մեզ յուզեցիք, քաջալերեցիք: Երանի
ձեր օրինակին նային մեր բոլոր փոքրիկները: Երբ նային՝ մեր ժողովուրդը նո՛ր պիտի ըլլայ:
Կեցցէ՛ք:

Աղօթարար՝

Տէր Գառնիկ Քհնյ. Գոյունեան
Հովի Սուրբ Յակոբ առաջնորդանիստ եկեղեցույ

**Պատուարժան Տնօրէնութիւն եւ Ուսուցչական կազմ
Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու
Որ ի Մոնթրէալ - Գանատա**

Քրիստոնէական ջերմ ու անկեղծ զգացումներով կու գամ հարցնելու Ձեր որպիսութիւնը, յուսամ լաւ էք ու հանգիստ: Թող ամենակարողն Աստուած միշտ հաստատ պահէ Ձեզ Ձեր հաւատքին մէջ, որուն մէկ շօշափելի արտայայտութիւնն է Ձեր նուիրումը, աշխատանքն ու ծառայութիւնը, որ կը ցուցաբերէք Կիրակնօրեայ Դպրոցներէն ներս:

Սիրելի գործակիցներ,

2004 տարուան սկիզբին, յատուկ տնօրինումովը Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին, հռչակուեցաւ ՀԱՅ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՏԱՐԻ, որմէ տարի մը առաջ, 2003 տարին՝ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՈՒՆՉԻ ՏԱՐԻ, այն խոր հաւատքով ու համոզումով, եւ Եղիշէ պատմիչին բառերով՝ «*Քանզի Հայր մեր զՍուրբ Աւետարանն գիտնմք եւ Մայր զԱռաքելական Ս. Եկեղեցի*»: Ահա թէ ինչպէս անցեալին մեր նախահայրերը հայրութեան ու մայրութեան, այլ խօսքով՝ Ընտանիքի գաղափարի խորհրդանշանը տեսած են սուրբ Աւետարանին եւ սուրբ Եկեղեցւոյ մէջ:

Ահա այդ մեծ ընտանիքին մէկ անդամը կը հանդիսանայ Կիրակնօրեայ Դպրոցը ինք իր յատուկ առաքելութեամբ ու ծառայութեամբ: Այսօրուան իրականութեան դիմաց առաւել եւս անհրաժեշտութիւն ու կարիք կը դառնայ Կիրակնօրեայ Դպրոցին տեղը, դերը ու անոր ներկայութիւնը մեր կեանքին մէջ: Անոր համար, որ այսօրուան ընկերութիւնը, ու մանաւանդ՝ ընտանիքը լեցուն իր դժուարութիւններով ու մտահոգութիւններով, արդէն իսկ ժամանակը չունի պահ մը մտածելու այնպիսի բաներու մասին, որոնք հոգին կ'ազնուացնեն եւ առ Աստուած կը բարձրացնեն: Ընդհակառակը, օր ըստ օրէ մարդը առաւել նահանջ կ'արձանագրէ իր մարդկային բնութիւնը, այլ խօսքով՝ աստուածային պատկերն ու նմանութիւնը պահելու անաղարտ: Երբ պահ մը կ'անդրադառնանք, որ հակառակ մարդկային քաղաքակրթութեան, մտքի զարգացման ու իրագործումներուն անոր դիմաց անմարդկային երեւոյթները առաւել եւս կ'աճին ու կը զարգանան, որոնք կը վտանգեն ոչ միայն մարդը, այլ ընտանիքը եւ ընտանիքի ճամբով ամբողջ ընկերութիւնը: Այս մտահոգութիւններէ մղուած Կիրակնօրեայ Դպրոցը որպէս ընտանիք հետամուտ է նաեւ մանուկներու դաստիարակութեամբ, անոր տալու քրիստոնէական ու հայեցի առողջ դաստիարակութիւն:

Այս առիթով, որպէս Կիրակնօրեայ Դպրոցի ուսուցիչ-ուսուցչուհիներ, որպէս հոգետր ծնողներ մեր հայ մանուկներուն, եկէք անգամ մը եւս յիշենք Պօղոս Առաքելալի խօսքը ուղղուած իր աշակերտին Տիմոթէոսին, եւ Տիմոթէոսի ճամբով մեզի՝ «*Բայց դուն հաստատ կեցիր քու սորված բաներուդ վրայ, որոնց ճշմարտութեան վստահ ես, որովհետեւ գիտես թէ որոնցմէ սորվեցար: Եւ արդէն մանուկ հասակէդ գիտես Սուրբ գիրքերը, որոնք զօրութիւնը ունին քու միտքդ իմաստութեան բանալու՝ որպէս զի Քրիստոս Յիսուսի հաւատաս եւ փրկուիս: Աստուծոյ ներշնչումով գրուած բոլոր Սուրբ գիրքերը օգտակար են՝ թէ՛ ճշմարտութիւնը ուսուցանելու եւ թէ՛ սխալը հերքելու, մարդս ճիշդ ճամբու մէջ դնելու եւ արդար կեանքի մը դաստիարակութիւնը տալու համար. որպէս զի Աստուծոյ նուիրուած մարդը կատարեալ ըլլայ եւ պատրաստ՝ ամէն տեսակի բարի գործերու» (Բ. Տմ 3.14-17):*

Թող մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհքը, Աստուծոյ սէրը եւ Սուրբ Հոգիին հաղորդութիւնը ձեր բոլորին հետ ըլլան: Ամէն:

**Սիրով ու աղօթքով՝
Մաշտոց Վրդ. Զօպանեան
Վարիչ Տնօրէն Հայց. Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու**

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

Փառք կու տանք Աստուծոյ, որ այս տարի եւս կրցանք Կիրակնօրեայ Դպրոց ունենալ եւ աւարտել մեր 24րդ տարեշրջանը: Այս տարեշրջանը մասնաւոր նշանակութիւն ունի մեզի համար որովհետեւ 75րդ տարեդարձն է Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու հիմնադրութեան:

Այս 75 տարիներու ընթացքին հակառակ խոչընդոտներու եւ շնորհիւ անձնուէր եւ անշահախնդիր Վարիշ–Տնօրէններու, ուսուցչուհիներու եւ ուսուցիչներու, տնօրինուհիներու եւ տնօրէններու, Եկեղեցիներու Հոգաբարձութիւններու, Կիրակնօրեայ Դպրոցներու օժանդակ մարմիններու եւ քրիստոնէական դաստիարակութեան յանձնախումբերու ժողովական անդամներու՝ Կիրակնօրեայ Դպրոցները հազարաւոր հայ մանուկներու Քրիստոնէական Դաստիարակութիւն ջամբեցին՝ Աստուածաշունչի ոգիով, գաղափարներով, բարոյական սկզբունքներով եւ ճշմարտութիւններով. Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ հարազատ շունչով, աղօթքներով եւ շարականներով: Այս Քրիստոնէական դաստիարակութեամբ է որ մենք կրցանք որոշ չափով մեր բարոյական դիմագիծը առողջ պահել:

Այսօր, 75 տարիներ ետք, մեր մեծագոյն մարտահրաւերը կը մնայ մեր բարոյական դիմագիծին առողջութիւնը եւ մենք տակաւին կը հաւատանք թէ Քրիստոնէական Դաստիարակութիւնն է լաւագոյն միջոցը դիմագրաւելու այս մարտահրաւերը:

Այսօր, 21րդ դարու առաջին տասնամեակին երջանկայիշատակ Սահակ Բ. Կաթողիկոսին «Փամանակն է նոր աշխատութեանց, նոր միջոցներ գտնելու» խօսքերը կը մնան ի զօրու: Փամանակն է ինքնաքննութեան, արժեւորելու անցեալը, ծրագրելու եւ գործադրելու նոր միջոցներ դիմագրաւելու համար ներկայի եւ ապագայի նոր մարտահրաւերները: Այս ծրագիրներու յաջողութիւնը կախեալ է Եկեղեցւոյ կառոյցներուն, Կիրակնօրեայ Դպրոցներու անձնակազմին եւ Հայ Քրիստոնէայ Ընտանիքին յանձնառութենէն:

«Փամանակը ծախու առէք» կ'ըսէ Քրիստոս: Այս յանձնառութիւնն է որ մեզի, բոլորիս պէտք է մղէ ժամանակ տրամադրելու ծրագրելու եւ գործադրելու միջոցներ, որպէսզի Կիրակնօրեայ Դպրոցները յաջողութեամբ շարունակէ իր առաքելութիւնը՝ ջամբելու Քրիստոնէական Դաստիարակութիւն, մանաւանդ մեր պատանիներուն եւ պատանուհիներուն:

Մեր փափաքն ու աղօթքն է որ այս 75 ամեակը խթան մը ըլլայ մեր բոլորին, պաշտպանելու, պահպանելու եւ նոր իրագործումներով դէպի նոր հորիզոններ ու նոր բարձունքներ առաջնորդելու Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցները:

Սակայն, **«հունձքը առատ է, բայց մշակները քիչ: Հետեւաբար խնդրեցէք հունձքի Տիրոջմէն, որ իր հունձքին համար մշակներ ղրկէ:»**:

Տնօրէնութիւն եւ Ուսուցչական Կազմ

Զուկի հետ կապը կը մշակուի...

Երկար նախաբանի եւ ներկայացման պէտք չունի այս խորագիրը բոլոր այն ծնողներուն համար որոնք զուակներ դաստիարակելու դժուարին մարտահրաւերին առջեւ կը գտնուին: Օրուան երկայացողած դժուարութիւնները մեր բոլորին ծանօթ են եւ յանկերգ դառնալու աստիճան սովորական մտահոգութիւններ են այսպիսիները. - ինչպէ՞ս բարոյակից կեանքի մը մղեմ զուակս, ինչպէ՞ս հաւատքի հունտը դնեմ իր մէջ, ինչպէ՞ս հայ պահեմ, ինչպէ՞ս օտարամոլ կոչուած կենցաղէն հեռու պահեմ զինք, եւ այլն:

Առաջարկը ինքնին նոր չէ եւ հաւանաբար ո՛չ իսկ ինքնայատուկ: Սակայն կը կարծեմ թէ իր նախնական ըլլալուն պատճառաւ ան երբեմն մոռցուած է: Որոշ բարդութիւններ կարելի է կանխել այս պարզ սկզբունքը կիրարկելով՝ մեր զուակներու կողքին անխախտ կերպով ներկայ ըլլալով:

Կարգ մը ծնողներ իրենց զուակին այս կամ այն կեցուածքին առջեւ կը զարմանան, կ'ապշիին թէ ուրկի՞ց եկաւ ան եւ կը յայտարարեն թէ այս իրենց

ճանչցած - կամ ճանչնալ կարծած- զուակը չէ: Այս հաստատումը ինքնին կը փաստէ թէ դաստիարակութեան ընթացքին հանգրուան մը եղած է ուր ծնողը բացակայած է իր զուակին մօտէն եւ կամ, մօտը ըլլալով հանդերձ չէ տեսած ճիշդ ի՞նչ կը պատահի: Մանուկներու ամման հոգեբանութեան մասնագէտներուն կը ձգենք այս վերոյիշեալ հաստատումը վերլուծելն ու անոր մէջ երանգներ փնտռելը ու կը բաւարարուինք մեր ծնողի գործնական փորձառութենէն մղուած ըսելով՝ թէ զուակի մը դաստիարակութիւնը անընդհատ ընթացք մըն է որուն անբուն եւ 24/24, 7/7 հսկիչներն ենք մենք՝ ծնողներս: Դժբախտաբար թուութիւնն ու յուսահատութիւնը ընտրութիւններ չեն մեզի համար որովհետեւ դաստիարակութեան հրամայականին առջեւ մեր ուժերն ու կամքը անդադար պաշտօնի վրայ են:

Ծատեր կ'ըսեն թէ ծնողներ իրենց զուակներուն ստրուկները պէտք չէ ըլլան եւ թէ զուակ ունենալով մարդս ինքն իր կեանքը

զոհելու չէ, եւ թէ մենք ալ պէտքեր ունինք ու մեր ալ կեանքը կը շարունակուի: Ուէ՛ մէկս այս հաստատումին դէմ չենք կրնար ելլել որովհետեւ խորապէս ճիշդ է: Կը վստահինք նաեւ իւրաքանչիւր ծնողի դատողականութեան եւ հասունութեան կարեւալ գանազանելու համար չափազանցը՝ չափաւորէն եւ առողջը՝ վատառողջէն: Սակայն օրինակելի զուակներ դաստիարակել փափաքող բայց միեւնոյն ատեն իրենց զուակն կեանքէն ներս քիչ թէ շատ ներկայ ծնողներուն յուշեմ թէ « ամէն ինչ իր գինը ունի » ժողովրդական խօսքը հոս հրաշալի ձեւով իր տեղը կը գտնէ եւ անոր մեկնաբանութիւնը հոս արծարծուած նիւթին առընչութեամբ կը ձգեմ ձեզի՝ ընթերցող ծնողներուդ:

Վկայութիւններ Կիրակօրեայ Դպրոցին մասին

Կոչ կ'ուղղենք մեր բոլոր Թեմակալ Առաջնորդներուն, Ազգային իշխանութեան մաս կազմող ժողովականներուն, Հայ Ազգային Վարժարաններու տնօրէնութեանց, եւ բոլոր եկեղեցասէր եւ ազգանուէր ազգայիններուն՝ զա՛րկ տալու եւ լայնօրէն աջակցելու կիրակօրեայ դպրոցներուն, որպէսզի օրէ օր առաւել թափ ստանայ քրիստոնէական դաստիարակութեան ազնուացուցիչ գործը մեր սուրբ եկեղեցույ աւանդութեան եւ առաքելութեան շրջագծին, ոգիին եւ ուղղութեան մէջ:

**Քաղուած 11 Նոյեմբեր 1979-ի
հայրապետական կոնդակէն
Գարեգին Բ. Աթոռակից Կաթողիկոս
Խորէն Ա. Կաթողիկոս
Մեծի Տանն Կիլիկիոյ**

Ըսինք ու կը կրկնենք. Կիրակօրեայ դպրոցը հայ պատանիին մտքին դարբնոցն է ու բողբոջ հոգիին հնոցը: Պէտք է կուանել այդ դարբնոցը որպէսզի ան կարենայ շարունակ մտրակել հայ միտքը դէպի նոր հորիզոնները Ս. Գրոց ու հայոց պատմութեան: Պէտք է բորբ ու վառ պահել այդ հնոցը որպէսզի հոն թրծուի հայ մատղաշ հոգին քրիստոնէական եւ հայկական սրբազան արժէքներով ու վեհ իտէալներով մանաւանդ սա օրերուն երբ քիչ մը ամէն տեղ մեր ժողովուրդի երիտասարդ զաւակներուն մօտ սկսած է նուազիլ քրիստոնէութեան լոյսը ու մոռացութեան փոշիին մէջ թաղուիլ հայկական հոգեւոր արժէքներն ու աւանդութիւնները:

**1979 -
Արամ Եպս. Քէշիշեան
առաջնորդ Լիբանանի հայոց
այժմ Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ**

... Կրօնական դաստիարակութիւնը պատմական իրաւունքն է Հայ ժողովուրդին: Սահակ-Մեսրոպի եւ Վնամշապուհ թագաւորի կատարած մեծ գործի գնահատանքը շատ բան կը կորսնցնէ իր ներքին իմաստէն եթէ զանց առնուի կրօնական դաստիարակութիւնը Հայ Եկեղեցույ, Հայ Տան եւ Հայ Դպրոցին մէջ: Եթէ կ'ուզէք որ այսօրուան պատանութիւնը վաղը չայլասերի, հոգ տարէք անոր կրօնական դաստիարակութեան *Կիրակօրեայ Դպրոցներով* :

Բարգէն Ա. Աթոռակից Կաթողիկոս

Հետեւաբար կը պատուիրեմ մեր բոլոր Ս. Առաջնորդներուն, քարոզիչներուն եւ քահանաներուն, որ հիմնուելով մեր այս կոնդակին վրայ՝ խօսին մեր սիրեցեալ ժողովուրդին եւ բացատրեն *Կիրակնօրեայ Դպրոցներուն* կազմակերպութեան պէտքը: Կը յայտարարեմ եւ կը հրամայեմ որդեսէր ծնողաց, որ առանց խարխափուելու արտնիճ եւ հրապարակային ասուլիսներէն, հոգ ու խնամք տանին իրենց զաւակաց բարք ու բարոյականին, հոգածու ըլլան կրօնական եւ եկեղեցասիրական ոգին վառ պահելու *Կիրակնօրեայ Դպրոցներով*: ...

Մենք չենք կրնար անտեսել Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ շուրջ լարուած ընտանի եւ օտար թակարդները. չենք կրնար թոյլ տալ որ հայ մատաղ սերունդ հակակրօն գաղափարներով դաստիարակուի, մենք չենք ներեր որ հայ երիտասարդութիւնը եղբայրատեաց զգացումներու դաստիարակուի: Մենք յայտնի կերպով կը տեսնենք թէ ի՛նչպիսի ողբալի վիճակի մը մէջ ինկած է Աւետարանի լոյսէն, կրօնքի սրբարար շնորհքէն զրկուած հայ երիտասարդութիւնը: Մենք կ'ուզենք որ մեր Մայրենի Եկեղեցւոյն զաւակները հարազատ զաւակները ըլլան իրենց Ընտանիքին, իրենց Ազգին եւ իրենց Եկեղեցւոյն: Չենք կրնար թոյլ տալ որ աս ու ան իր ուզած կերպով խաղայ մեր Եկեղեցւոյն անուան հետ եւ մեր երիտասարդութեան ճակատագրին հետ: Վերջապէս չենք ուզեր որ անկրօն եւ տգէտ մեծնայ հայ ժողովուրդին երիտասարդ սերունդը:

**Քաղուած 28 Յունիս 1930-ի
հայրապետական կոնդակէն Սահակ Բ.
Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ**

Վկայութիւններ Կիրակնօրեայ Դպրոցին մասին

Քրիստոնէական դաստիարակութեան առաջին եւ մեծագոյն միջոցը ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՈՒՆԶՆ է: Չենք կրնար եւ ճիշդ չէ դաստիարակել փոքրիկը առանց Աստուածաշունչի էջերուն, խորքին եւ ոգիին: Եթէ կրօնական դաստիարակութիւն է մեր նպատակը, Քրիստոս ինք պէտք է կազմէ առանցքը եւ նպատակը տրուելիք դաստիարակութեան, ծանօթութիւններուն: Ինք դառնայ մեր կեանքին օրինակը: Եթէ մենք զօրաւոր ենք մեր այս տեսակի դաստիարակութեան մէջ, այն ատեն կրնանք հասկնալ մեր Հայ Եկեղեցին, մեր հայրապետները, սուրբերը, տօները, աւանդութիւններն ու հոգեւոր սովորութիւնները: Այն ատեն Հայ Եկեղեցին ինքն ալ իր կարգին կը դառնայ *լրացուցիչ միջոցը* Քրիստոնէական լրիւ դաստիարակութեան:

**1979 - Օշական Վարդապետ Զօլոյեան
այժմ Արք. եւ Առաջնորդ
Միացեալ Նահանգներու Արեւելեան
Շրջանի**

**Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցույ
ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ
ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 75-ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԹԻՒ
Հարցարան**

Ծ.խ.- 2004 թուականը Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցույ կիրակնօրեայ դպրոցներու հիմնադրութեան 75-ամեակը յիշատակող տարին է: Այս առթիւ, պարբերաբար հարցումներու շարք մը ուղղեց Հայց. Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու վարիչ տնօրէն Մաշտոց Վրդ. Զօպանեանի : Այսու կ'արտատպենք հարցումներն ու պատասխանները:

Անհուն ուրախութեամբ նախ կ'ուզեմ շնորհաւորել ու գնահատել ձեզ այն աշխատանքին համար, որ կը կատարէք ամենայն նուիրուածութեամբ ու բժախնդրութեամբ:

Աշխատանք մը, որ կարելի չէ չափել մարդկային չափանիշով, որովհետեւ մարդկային չէ:

Աշխատանք մը, որ կարելի չէ գնահատել մարդկային արժանիքներով, որովհետեւ բաւարար պիտի չըլլայ:

Հապա, աշխատանք մը, որ միայն Աստուած կրնայ գայն արժեւորել, գնահատել ու մանաւանդ վարձատրել, որովհետեւ ինչ որ կ'ընէք աստուածային գործ է որ կ'ընէք, որպէս Անոր գործակիցները, Պօղոս Առաքելի բառերով. «Քրիստոսի սպասաւորները, իբրեւ մարդիկ՝ որոնց յանձնուած է Աստուծոյ ծածուկ ծրագրին վերակացութիւնը» (Ա. Կր 4.1):

Ահա որպէս Վարիչ Տնօրէն Հայց. Առաք. Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու, այս առիթով կ'աղօթեմ առ Բարձրեալն Աստուած որ Զեզի պարգեւէ առողջութիւն, յաջողութիւն, հաւատքի ու սիրոյ զօրութիւն, «ամբողջական իմաստութիւն եւ հոգեւոր իմացականութիւն, որպէսզի ապրիք Տիրոջ վայել ձեւով, ամբողջութեամբ իր կամքին համաձայն, ամէն տեսակի բարի գործերով պտղաբեր դառնաք եւ Աստուծոյ գիտութեամբ անիք» (Կղ 1.9-10):

Առ այդ, պատասխանելով հարցումներուն.-

1.- Ի՞նչ էր Հայաստանեայց Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու հիմնադրութեան կոչումն ու նպատակը:

1.- Ինչպէս անցեալին այսօր եւս Կիրակնօրեայ Դպրոցներու հիմնական նպատակն ու առաքելութիւնը եղած էր ու է հայ մանուկին ու պատանիին տալ քրիստոնէական առողջ դաստիարակութիւն եւ Հայ Եկեղեցույ վերաբերեալ գիտելիքներ ու ծանօթութիւններ: Այլ խօսքով, դաստիարակութիւն մը հիմնուած անտարանի ճշմարիտ ուսուցման վրայ: Երբ կը դիտենք այսօրուան աշխարհը իր բոլոր դժուարութիւններով, ըլլան անոնք՝ ընկերային, տնտեսական ու մանաւանդ ընտանեկան, կը զգանք անհրաժեշտութիւնը այդ դաստիարակութեան ու մարդակերտումի աշխատանքին: Որովհետեւ այնպէս ինչպէս մարմինը ինք կարիքը ունի դաստիարակութեան, անման, սնունդի, նոյնպէս ալ մարդու հոգին կարիքը ունի ըստ այնմ դաստիարակուելու, կրթուելու, աճելու ու զարգանալու, մանաւանդ այսօրուան աշխարհին մէջ: Ահա թէ ինչու Կիրակնօրեայ Դպրոցները հետամուտ են այսպիսի աշխատանքի:

2.- Ի՞նչ իրագործումներ կատարեցին Հայաստանեայց Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցները անցնող 75 տարիներուն: Որչափով յաջողեցաւ իր նպատակին մէջ:

2.- Երբ կ'ուզենք պահ մը կանգ առնել ու անդրադառնալ, ու մանաւանդ արժեւորումը ընել թէ անցնող տարիներու ընթացքին ինչպիսի իրագործումներ կատարեցին Կիրակնօրեայ Դպրոցները Աւետարանին բառերով կրնանք ըսել՝ *«Որպէս անպիտան ծառաներ, ինչ որ պարտաւոր էինք ընել՝ կատարեցինք»* (Ղկ 17.10): Անշուշտ այս մէկը չ'արդարացներ թէ բաւարար էր եղածը, բայց կրնանք ըսել, օրինակ թէ անցնող տարիներու ընթացքին կարգ մը շրջաններու մէջ ուր Կիրակնօրեայ Դպրոցներ չկային, շնորհիւ Թեմի Առաջնորդին ու նախկին Վարիչ Տնօրէնութեան նոր դպրոցներ բացուեցան: Ասոնց կողքին հրատարակչական հսկայ աշխատանք տարուեցաւ, ուսուցիչներու պատրաստութեան համար յատուկ դասընթացքներ կազմակերպուեցան, ու տակաւին համագումարներ եւ այցելութիւններ տեղի ունեցան: Եւ տակաւին նոյն աշխատանքը կը շարունակուի:

3.- Ի՞նչ դեր ունեցան Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցները Հայ իրականութենէն ներս:

3.- Կարծեմ արդէն վերեւ նշուած հարցումին պատասխանը կու գայ ըսելու թէ այս բոլոր իրագործումները ինչ դեր ունեցան Հայ իրականութենէն ներս: Ամէն պարագայի, սակայն, կրնանք ըսել թէ նուազագոյնը՝ Կիրակնօրեայ Դպրոցը կրցաւ Աստուծոյ խօսքը Հայ մանուկին ճամբով տանիլ Հայ ընտանիքին:

4.- Ինչպէ՞ս կ'արժեւորէք Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու ներկայ վիճակը:

4.- Տեսէք, անկեղծ ու իրապաշտ ըլլալու համար չենք կրնար բաւարարուիլ եղածով, որովհետեւ եղածով բաւարարուիլ կը նշանակէ նահանջի մէջ ըլլալ: Քրիստոնէական մեր հաւատքը մեզի կը սորվեցնէ աւելին ընել, Աւետարանին բառերով, հինգին վրայ ուրիշ

հինգ մը աւելցնել, ոչ իր նիւթական առումով, այլ հաւատքի ու աշխատանքի իմաստով: Հետեւաբար այս ըմբռնումը մեզ բոլորս կը դնէ պատասխանատուութեան ու պարտաւորութեան տակ, երբ կը տեսնենք օրինակ, թէ մարդ ուժի պակասը կայ. կարգ մը շրջաններու մէջ աշակերտութեան թիւի նուազում: Ուրիշ շրջաններու մէջ տեղի դժուարութիւն: Այո աշխատանքները կան, բայց դարձեալ չբաւարարուինք եղածով կամ ունեցածով, այլ մտածենք թէ ի՞նչ եւ ինչպէ՞ս կրնանք աւելին ընել:

5.- Ի՞նչ պէտք է ըլլան Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու հիմնադրութեան կոչումն ու նպատակը յաջորդ 25 տարիներուն:

5.- Կրկնութեան գնով ըսեմ, որ Կիրակնօրեայ Դպրոցները մէկ նպատակ ունին ու կը հետապնդեն, ինչ որ նաեւ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու նշանաբանն է. *«Զգեցէք որ մանուկները ինձի գան, արգելք մի՛ ըլլաք անոնց, որովհետեւ այդպիսիներուն է Աստուծոյ արքայութիւնը»* (Ղկ 18.16):

6.- Որո՞նք են Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու մեծագոյն 3 մարտահրաւերները յաջորդ 25 տարիներու ընթացքին: Ի՞նչ պէտք է ընէ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Վարիչ Տնօրէնը դիմագրաւելու համար սոյն 3 մարտահրաւերները:

6.- Տեսէք, իրաքանչիւր ժամանակաշրջան իրեն յատուկ դժուարութիւններ ունի եւ կրնայ ունենալ: Նաեւ դժուարութիւններ, որոնք այս տարի դժուարութիւն են, բայց յաջորդ տարին ոչ, կամ հակառակը: Բայց կայ ու կը մնայ միակ դժուարութիւնը, Աւետարանի բացատրութեամբ՝ *«Հունձքը առատ է, բայց մշակները՝ քիչ»*, մարդ ուժի պակասը: *«Հետեւաբար խնդրեցէք հունձքի Տիրոջմէն,*

որ իր հունձքին համար մշակներ դրկէ» (Մտ 9.37-38):

Այս բոլորով հանդերձ, սակայն, քրիստոնէական մեր հաւատքը հետեւեալը կը սորվեցնէ մեզի, թէ այն աշխատանքը որ կը կատարենք մեր աշխատանքը չէ, այլ Աստուծոյ, եւ որպէս գործակիցներ եկած ենք այդ աշխատանքը կատարելու: Երկրորդ, Պօղոս Առաքեալի բացատրութեամբ. «Ո՞վ կրնայ մեզ բաժնել Քրիստոսի սէրէն. նեղութի՞նը, անձկութի՞նը, հալածա՞նքը, սո՞վը, մերկութի՞նը, վտա՞նգը կամ սո՞րը: Բայց այս բոլորէն շատ ատելի յաղթական դուրս կու գանք շնորհիւ անոր՝ որ մեզ սիրեց: Որովհետեւ համոզուած ենք, որ ո՛չ մահը եւ ո՛չ կեանքը, ո՛չ հրեշտակները, ո՛չ չար ոգիներու իշխանութիւնները, ո՛չ ներկան եւ ո՛չ գալիքը, ո՛չ ալ ուեւէ զօրութիւն, ո՛չ վերին եւ ո՛չ ալ ներքին աշխարհները, ո՛չ ալ ուրիշ ստեղծագործութիւն մը կրնայ մեզ բաժնել Աստուծոյ սէրէն, որ մենք ճանչցանք մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի միջոցաւ» (Հո 8.35-39): Ահա այդ սէրը մեզ կը մղէ ու կը վստահեցնէ, թէ՛ «Աստուած կարող է քարերէն ալ Աբրահամի զաւակներ հանել» (Մտ 3.9):

Հետեւաբար, որպէս վերջին խօսք, մենք իբրեւ Կիրակնօրեայ Դպրոցներ հաւատարիմ մնանք մեր կոչումին ու մեր ուխտին եւ շարունակենք մեր աշխատանքը, որ այնքան նուիրական է: Այսօր ով չի ցանկար թագաւորի մը, ղեկավարի մը խորհրդականը, օգնականը եւ կամ գործակիցը ըլլալ, եւ մենք Կիրակնօրեայի ճամբով կոչուած ենք այդ բոլորը ըլլալու:

Անգամ մը եւս թող ամենաբարին Աստուած ինք հովանի եւ պահապան ըլլալ ձեզի, տալով ուժ, կորով, առողջութիւն, ու մանաւանդ համբերութիւն: Ձեր վարձքը կատար եւ շնորհակալութիւն:

Սիրով եւ աղօթքով՝

**Մաշտոց Վրդ. Զօպանեան
Վարիչ Տնօրէն
Հայ. Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու**

Շնորհակալութեամբ ստացանք

Ո՞ր է Աստուած

Գրիգոր Ծ. վարդապետ Չիֆթճեան
Հաստուած «Մարդ, Ընտանիք, Ընկերութիւն» գիրքէն-
Անթիլիաս 2004

Մանուկներուն հարցուցած նմանօրինակ հարցումին չափահասներ կը պատասխանեն, իրենց ցուցամատը ուղղելով երկինքի կապոյտին, որուն ետին թաքնուած կը դաւանին Արարիչը: Երկինքի բարձունքներուն թէ անորոշ աշխարհի մը մէջ գտնուող Աստուծոյ մասին թերահաւատութեան արտայայտութիւն չէ՛ նման հարցում մը հարցնելը: Աստուծաբաններ, եկեղեցւոյ Հայրեր թէ սովորական հոգեւորականներ եւս նոյն հարցումը կը հարցնեն, խորաթափանց հայեացքով փնտռելու, գտնելու եւ մարդոց ծանօթացնելու համար Աստուած:

Յիսուսի հասկացողութեամբ Աստուծոյ թագաւորութիւնը մեր մէջ իսկ է (հմմտ Ղկ 17.21) : Անոր ներկայութիւնը ամէն պահու կարելի է զգալ, որովհետեւ բարոյականութեան տէր մարդը Աստուածակեդրոն կեանք մը կ'ապրի, փոխանակ անձնակեդրոն ըլլալու: Սա էական պայմանն է Աստուծոյ ներկայութեան մեր մէջ: Աստուծոյ ո՞ր ըլլալուն մասին ինքնավստահ անձերը անոնք են, որոնք ներքին երանութիւնը ունին Անոր ներկայութիւնը իրենց մէջ զգալու: Այդպիսիներուն համար կասկած չկայ Աստուծոյ գոյութեան մասին, ոչ ալ Անոր բնակութեան վայրին մասին, որովհետեւ մնացուն մտերմութիւնը հաստատած են Անոր հետ:

Աստուծոյ ո՞ր ըլլալուն մասին մարդիկ հարցադրում կը կատարեն նաեւ երբ նեղութեան մատնուած են : Ինչո՞ւ Աստուած չի փրկեց զիս: Ինչո՞ւ թող տուաւ որ ես տառապիմ: Ինչո՞ւ զաւակս վտանգէն չազատեց, ինչո՞ւ խլեց իմ սիրելիս անժամանակ կերպով:

Ահաւասիկ հարցումներ, որոնք անպայման անհաւատ կամ թերահաւատ անձերու կողմէ չեն հարցուիր, այլ յաճախ պարզ հաւատացեալներու կողմէ ալ կը հարցուին, որոնք պարզապէս կ'ուզեն որ Աստուած մի՛շտ իրենց հետ ըլլայ իբրեւ իրենց զօրաւոր ու վստահելի պահապանը: Խորքին մէջ, նեղութիւններն ու փորձանքները իրե՛նք պատճառ կ'ըլլան որ այս հարցումը մարդկային մտքին մէջ տեղ գտնէ, քան թէ հաւատքի առարկային փնտռտուքը որ իւրաքանչիւր անձի մօտ տարբեր չափով ու ձեւով արտայայտութիւն կը գտնէ: Հետեւաբար Աստուծոյ գոյութիւնը վիճարկումի նիւթ չէ՛ այստեղ այնքան որքան տուեալ պահու մը Անոր բացակայութիւնը, որ այս պարագային վտանգի կամ փորձանքի մը պահն է:

Աստուած փնտռողը՝ դիրութեամբ կը գտնէ զԱյն որովհետեւ Աստուած ամենուրեք է: Կարելի է սակայն տեսնելէ աւելի զգալ Անոր ներկայութիւնը: Հեռուն վառած կրակին լոյսը կարելի է տեսնել, սակայն պէտք է մօտենալ՝ զգալու համար անոր ջերմութիւնը: Աստուած Իր կատարած հրաշալի գործերէն բացի, մարդուն հոգիէն ներս իր ներկայութեամբ զգալի իրականութիւն կը դառնայ: Այս իրավիճակին կ'ակնարկէ Յիսուս, երբ կ'ըսէ, թէ երկինքի արքայութիւնը ձեր մէջ է: Մեր մէջ գտնուող Աստուածային այդ ներկայութիւնը շարժումի կը վերածուի, երբ կարեցանք զայն միախառնել մեր էութեան հետ, ու գործի մղել զայն դէպի մեր նմանը: Երկար տարիներու վրայ տարածուած Աստուած փնտռելու մեր աշխատանքը աւարտած պիտի ըլլայ ու մենք պիտի համարձակինք Աստուած գտած ըլլալ յայտարարել, երբ կարեցանք մեր նմանին մէջ տեսնել զԱստուած:

Խոնարհութեան մասին

Իւրաքանչիւր հաւատացեալ իր հոգեւոր կեանքէն ներս կը մշակէ կատարեալ քրիստոնեայ մը ըլլալու ձգտումը: Այս ձգտումը առաւելապէս ձեռն կ'առնէ երբ հաւատացեալներ իրենց վարմունքով կամ պարզապէս «ըլլալու ձեռով» կը փորձեն իբր քրիստոնեաներ կատարելագործուիլ, այսինքն՝ Քրիստոսի նմանիլ: Բարոյակրօնական սկզբունքներու շարքը որոնցմով մարդ կրնայ նմանիլ իր Տիրոջ երկար է, սակայն կայ անոնցմէ մէկը, առաքինութիւններուն ազնուագոյնը, որուն ողջ օրինակը ինք Յիսուս էր, այն ալ խոնարհութիւնն է:

Անմիջապէս ի մտի կը բերենք այն դիտողութիւնները ըստ որոնց խոնարհ անձը տկար նկարագրի տէր է, եւ թէ իր լոռութեամբ ու բացառիկ համբերութեամբ ինքն իր իրաւունքները պաշտպանել չի գիտեր, եւ թէ մէկ հարուած ստանալուն միւս երեսը դարձնելը հոգուով խեղճ մարդու կեցուածք է: Սակայն խոնարհութեան մասին ինքն իրեն հարց տուող անձը կամ աւելին, իր կեանքը խոնարհ ձեռով ապրող մարդը միայն գիտէ թէ խոնարհութիւնը որքանով բարձր ու վեհ առաքինութիւն մըն է:

Խոնարհութիւնը ամենէն առաջ կը սկսի ընդունելով թէ Աստուծոյ պարգեւած կեանքին ու շնորհներուն առջեւ մարդ արարածը շատ փոքր է: Իսկական հաւատացեալը որ Աստուծոյ շնորհած բարիքներուն կը գիտակցի ինքնաբերաբար կը զգայ խոնարհութիւն որովհետեւ ինքն իրեն կը գոհացնէ Աստուծմէ իրեն տրուածով եւ ոչ՝ մարդոցմէ: Այսպէս խոնարհ անձը իր բարեգործութեան փոխարէն կը գոհանայ հոգեկան եւ մտային այն խաղաղութեամբ որ իր խիղճն իսկ իրեն կը պարգեւէ, երբ փառամոլը իր բարեգործութեան փոխարէն կը սպասէ որ մարդիկ շնորհաւորեն ու մեծարեն զինք:

Խոնարհութիւնը հոգիի առողջութիւն կը բերէ ու զայն կիրարկողին կ'ազատէ ամէն տեսակի վնասներէ ու մոլութիւններէ. որովհետեւ խոնարհ անձը հաշուետու է Աստուծոյ առջեւ միայն ու իր ցնծութիւնը ներքին է: Ան չի խոռովիր ուրիշէն, չթշնամանար, չյուսահատիր որովհետեւ իր տուածին փոխարէն ոչ գովեստ, ոչ այլ կերպի հատուցում կը սպասէ իր նմաններէն՝ մարդոցմէ: Այդ իսկ պատճառաւ թշնամական ոչ մէկ զգացում կը մշակէ իր նմաններուն հանդէպ ու այսպէս ինքն իրմով խաղաղ ու երջանիկ ընթացք մը կը որդեգրէ:

Խոնարհութեան մասին այս արագ անդրադարձով բարոյական տափակ քարոզչութիւն մը ընելէ կը փորձենք խուսաբիլ: Սակայն քրիստոնէութիւնը ապրիլ է, գործել է եւ իւրաքանչիւրս իբր հաւատացեալ մեր ձեռով ապրինք ու գործենք այն հաւատքը որ ցանուած է մեր մէջ: Եւ երանի անոնց որոնք իրենց կատարեալ քրիստոնեայ մը դառնալու ընթացքը կը ձգտին կատարել խոնարհութեամբ որովհետեւ « ինչքան մեծ ըլլաս, այնքան խոնարհեցուր անձդ եւ շնորհ կը գտնես Տիրոջ առջեւ »:

Աստուածաշունչէն համարներ յատուկ նիւթերու շուրջ

Աւետարանին ծանօթ ընթերցողներ գիտեն թէ որքան հարուստ է այս գրութիւնը համարներով որոնցմէ իւրաքանչիւրը կարելի է պատշաճեցնել յատուկ կացութիւններու: Ըլլան անոնք ուրախ թէ տխուր վայրկեաններ, յուսահատութեան թէ լաւատեսութեան փորձառութիւններ, փորձութեան ենթարկուածութիւն թէ փառաբանութեան պահանջք, Աստուածաշունչէն ներս կարելի է գտնել համարներ որոնք պիտի պատասխանեն այս զանազան տեսակի իրավիճակներուն:

Արիութիւն

Սաղմոս 27.14

Հաւատք

Մատթ. 8-5.13

Մարկ. 11.22-24

Ներողամտութիւն

Մարկ. 11.25

Եփես. 4.31, 32

Անկախութիւն

Յովհ. 8.31-36

Երջանկութիւն

Մատթ. 5.3-12

Սրբութիւն

Ա. Պետրոսի 1.13-16

Յոյս

Ա. Պետրոսի 1.13

Խոնարհութիւն

Ղուկ. 18.9-14

Փիլիպեց. 2.3-11

Սէր

Ա. Կորն 13

Համբերութիւն

Եբրայեց. 10.36

Անկեղծութիւն

Բ. Կորն. 8.21

Ծճմարութիւն

Յովհ. 14.6

Յովհ. 17.17

Եփեսաց. 4.14, 15

Յաղթանակ

Ա. Կորնթ. 15.57

Ա. Յովհ. 5.4

Ընդհանրապէս ստացանք

Ուսուցիչի մը տեսանկյունէն դիտուած...

Ծ.Խ.- Պատասխանելով խմբագրին կողմէ ուղղուած հարցումներու շարքի մը, մեր կիրակնօրեայ դպրոցի ուսուցչուհիներէն մէկը մեզ կը փոխանցէ իր ընդհանուր տպաւորութիւնն ու գաղափարները իր փորձառութեան մասին յատկապէս եւ կիրակնօրեայ դպրոցին մասին ընդհանրապէս:

Ծ.Ն.- Կիրակնօրեայ դպրոցին նպատակն է մեր նոր սերունդին քրիստոնէական դաստիարակութիւն ուսուցանել այս օտար ափերուն եւ այս դժուարին պայմաններուն մէջ: Կիրակնօրեայ դպրոցը տարիներու ընթացքին զանազան փոփոխութիւններու ենթարկուեցաւ եւ կը նկատեմ որ վերջին տարիներու ան բարելաւուեցաւ յատկապէս մանկապարտէզի բաժնին մէջ, աշակերտներու յատուկ դասագրքերու գոյութեամբ, ինչպէս նաեւ ձեռնային աշխատանքներու շնորհիւ, հարց ու պատասխանի դրութեան օգտագործումով եւ ոսկեղէն համարներու դասաւանդումով:

Սակայն տարիքով մեծերու դասարաններու պարագան կը մնայ համեմատաբար մտահոգիչ եւ հակառակ ուսուցիչներու ու տնօրինութեան ճիգերուն, գործը կը մնայ բաւական դժուար: Դժբախտաբար, ուսուցիչները իրենց շրջանակէն ու ծնողներէն մեծ ակնկալութիւններ չեն կրնար ունենալ: Ընդհակառակը Կիրակնօրեայ Դպրոցը կրնայ ծաղրանքի առարկայ դառնալ որուն որպէս արդիւնք աշակերտները չեն քաջալերուիր զայն յանախելու:

Պատանիները կիրակնօրեայ դպրոցէն ներս համոզումով պահելը կը մնայ մեծ մարտահրաւէր մը որուն դիմաց ամէն ջանք կը թափեմ եւ իբր մայր եւ ուսուցիչ, բայց

ծրագիրներուս մեծամասնութիւնը կը մնայ թուղթի վրայ: Մեծ զոհողութիւն է բոլորիս համար ներկայ պայմաններուն մէջ առանց բացակայութեան ներկայ ըլլալ Կիրակնօրեայ Դպրոց եւ տալու մեր լաւագոյնը:

Ամէն սրտով կը մաղթեմ որ աշակերտներ շարունակեն յանախել Կիրակնօրեայ Դպրոց եւ իրենց ժամերէն յատկացնեն նաեւ Աստուծոյ խօսքը սերտելու, որովհետեւ աշակերտներուն համար Կիրակնօրեայ Դպրոց յանախելը մեծ զոհողութիւն կ'ենթադրէ: Կը գնահատեմ նաեւ իրենց ծնողները որոնք կիրակի օրուան անուշ քունը խանգարելով կը վազեն Կիրակնօրեայ Դպրոց որուն որպէս արդիւնք, իբր ուսուցչուհի, պարտաւոր կը զգամ կարելիս ընել լաւագոյն ձեւով կատարելու համար այս գործը:

Աստուծոյ արտերը շատ են, մշակները՝ ափ մը միայն: Կը խնդրեմ Աստուծմէ որ աճեցնէ Կիրակնօրեայ Դպրոցի աշակերտներու, ծնողներու եւ ուսուցիչներու թիւը, ու բոլորս միասին հետապնդենք նոյն նպատակը՝ մեծցնելու քրիստոնէայ, հայ եւ բարեպաշտ զաւակներ:

**Ծողիկ Նաճարեան
Ուսուցչուհի
Նախակրթարան Ե. դասարանին**

Պահուած բառ

ա	բ	ա	բ	ա	տ	չ	ֆ	կ	ո	տ	բ	ե	լ	դ	ո	ւ	ո	գ
խ	բ	ա	տ	ր	կ	տ	ո	ւ	ց	ի	ծ	ի	ւ	ց	ր	բ	կ	ր
կ	Ա	ա	ց	ա	ֆ	ի	տ	ե	կ	ա	ց	ո	ց	ց	բ	ա	ա	ա
ի	յ	ա	ր	գ	ե	լ	փ	ա	ա	ր	տ	օ	ց	ե	լ	ր	ր	դ
ր	կ	ա	դ	ի	ց	ա	պ	ա	ա	ո	ա	ւ	օ	տ	ո	ե	ա	ա
ա	ո	ա	կ	լ	չ	ա	ր	չ	ա	ր	ե	լ	ե	ե	ւ	կ	պ	ր
կ	ի	ր	ա	կ	ի	ց	Ն	ք	ց	ի	կ	ր	ե	լ	ա	ա	ե	ա
ց	ր	գ	ց	ո	Գ	տ	ա	ց	ծ	ե	ո	ք	ր	ծ	լ	մ	տ	ց
օ	ա	ո	ա	յ	բ	ա	ր	ե	ր	ա	ր	ո	ա	ե	տ	ե	ւ	ա
ր	կ	ւ	չ	ս	ա	ո	օ	ր	ե	ա	յ	ւ	զ	ո	ջ	կ	լ	ց
ե	ա	ց	ա	տ	ո	է	բ	ո	ւ	պ	Ս	ո	ե	ց	ւ	ո	ո	ա
ա	ց	դ	բ	ա	ց	ջ	ա	ր	բ	ա	ր	ի	լ	ո	յ	ս	ւ	պ
յ	զ	ա	ր	ց	ե	լ	ր	ե	ր	գ	ե	լ	ց	ց	տ	ա	ր	ր
գ	ի	ր	ք	ա	լ	օ	ծ	ի	ր	ա	ց	ա	կ	ո	ւ	մ	ջ	ա
ո	ւ	զ	ե	լ	ց	ո	ր	ե	ց	յ	բ	պ	ա	դ	տ	ի	կ	կ

Արարատ
Անահիտ
Անտառ
առօրեայ
արագիլ
առակ
առտու
առնել
անձրեւ
առաւօտ
ապագայ
աչք
ապակի
արտօնել
բանջար
բանուկ
բարեկամ
բարիլոյս

բարերար
բանակում
բարձր
բու
գիրք
գունդ
գրադարան
դուռ
դաս
ետեւ
ելլել
երկինք
երագել

երգել
զարնել
իրական
լուալ

լուրջ
խրատ
կիրակի
կանաչ
կիրակնօրեայ
կարապետ
կտուց
կաղին
կոտրել
կանոն

կոյս
հոտ
ձիւն
ձեռք
ձեռնոց
յարգել
նետել

ուզել
որբ
ուռիլ

չարչարել
չափեց
պաղտիկ
պանան
պրակ
ջուր
ստանալ

տարր
ցորեն
տանձ
օձի

Պահուած Բառը՝ 6 գիր

ԹԷ ԻՆՉԱԿԵՆ ԾԱԳՈՒՄ ԱՌԱՎ ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴԱՐՈՂՆ

Ուրկի՞ց յառաջացաւ Կիրակնօրեայ դարոցի գաղափարը...

Անգլիոյ Կլուէսթըր քաղաքին մէջ, շաբաթաթերթի խմբագիր մը՝ Ռոպէրթ Ռէյքս անունով, փողոցներու մէջ թշուառ մանուկներուն թափառիլը տեսնելով կը խղճայ անոնց վրայ եւ զանոնք կրթելու եւ դաստիարակելու նպատակով կը հաւաքէ տան մը մէջ եւ կը սկսի Սուրբ Գրային պատմութիւններով դաստիարակել զանոնք:

1780 Յուլիսէն սկսեալ ան յաջորդող Կիրակիներուն կը շարունակէ իր հաւաքները ունենալով օգնականներ, եւ հետզհետէ ընդարձակելով իր ձեռնարկը կը հաստատէ կիրակնօրեայ դարոցներ այլ թաղերու մէջ եւս:

Ռոպէրթ իր թերթին միջոցաւ հանրութեան կը ծանօթացնէ իր դաստիարակչական այս կարեւոր շարժումը, եւ իր շուրջը կը բոլորէ համակիրներ: Ան կ'ունենայ նաեւ հակառակորդներ սակայն չի յուսահատիր այլ համբերութեամբ կը դիմագրաւէ իր դէմ ցցուող արգելքները, կը չքացնէ բոլոր խոչընդոտները եւ հաւատքով կը շարունակէ իր աշխատանքը բանալով յաջողութեան դուռը: Նոյնիսկ Անգլիոյ թագուհին իր հովանաւորութիւնը կը շնորհէ այս օգտաշատ ձեռնարկին եւ շուտով կիրակնօրեայ դարոցները կը տարածուին երկրին ամէն կողմերը: Անոնց ջամբած կրօնաբարոյական դաստիարակութեան բերած բարիքները կը հրապուրեն նաեւ այլ երկիրներու առաջնորդները որոնք իրենց կարգին կը սկսին նոյն դրութիւնը կիրարկել իրենց երկիրներուն մէջ եւ այսպիսով կիրակնօրեայ դարոցներ կը հաստատուին աշխարհի այլեւայլ շրջաններուն մէջ:

Իսկ Հայ ժողովուրդի՞ն մօտ...

Հայ եկեղեցւոյ պատմութենէն կը նկատենք որ մեր հայրապետները անտեղեակ ըլլալով հանդերձ, կիրակնօրեայ դարոցի դրութենէն ունեցած են նման իտէալներ եւ իրենց ազատ ժամերուն հաւաքելով հայ մանուկներն ու պատանիները անոնց սորվեցուցած են աղօթք, շարական, սաղմոս, անոնց մէջ վառ պահելով Հայ եկեղեցւոյ աւանդութիւններն ու ազգային տոհմիկ բարի սովորութիւնները:

Կացութիւնը 1915-ի եղեռնէն ետք...

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ ծիրէն ներս կիրակնօրեայ դարոցներու որդեգրումը անհրաժեշտութիւն դարձած է առ աւելաբար 1915-ի ջարդերէն եւ վերապրող հայոց տարագրութենէն ետք:

Նախապէս մեր հայրենի բնագաւառներու դարոցներուն մէջ լայն տեղ տրուած էր կրօնական դաստիարակութեան, իսկ Հայերէն լեզուի դասագիրքերը կը պարունակէին բազմաթիւ կրօնաշունչ պատմուածքներ: Սակայն տարագրութենէն ետք երբ հայութիւնը կը գաղթէ ի սփիւռս աշխարհի, նորակազմ դարոցները կը հարկադրուին գործադրել հիւրընկալ երկիրներու պետական ուսումնական ծրագիրները եւ կը ստիպուին կրճատել հայոց պատմութեան եւ կրօնի դասապահերը: Այս կացութեան մէջ աւելիով կը շեշտուի կիրակնօրեայ դարոցներուն կարիքը:

Իր հօտին հետ գաղթական Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Սահակ Բ. Խապայեան Կաթողիկոս եւ աթոռակից Բաբգէն Եպիսկոպոս Կիլիկիոյն . . .

1929 թուին համաշխարհային կիրակնօրեայ դպրոցներու Ամերիկեան ընկերութիւնը Լիբանանի Պաալպէք քաղաքին մէջ համաժողով մը կը գումարէ: Համաժողովի պատասխանատուներու առաջարկով եւ Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարք Եղիշէ Արքեպիսկոպոս Դուրեանի եւ Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Սահակ Բ. Խապայեանի հաւանութեամբ Բաբգէն Եպիսկոպոս կը մասնակցի համաժողովին ընկերակցութեամբ Արտաւազդ Ծայրագոյն Վարդապետ Սիրմէեանի եւ Դիոնիսիոս Քահանայ Տրէզեանի իբրեւ ներկայացուցիչ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան եւ Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան:

Պաալպէքի համաժողովը կ'որոշէ կիրակնօրեայ դպրոցներ հաստատել հայ մանուկներու համար՝ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ հովանաւորութեան ներքեւ ու այդ գործին վարիչ տնօրէնութեան պաշտօնին համար թեկնածու կը ներկայացնէ Պրն. Լեւոն Զէնեանը որ համաժողովը կազմակերպող ընկերութեան պատասխանատու էր եւ նաեւ ունէր համալսարանական ուսում իբրեւ մանկավարժ:

Սահակ Կաթողիկոս Պաալպէքի համաժողովին հաղորդագրութիւնը ստանալով կ'օրհնէ առաջարկուած ձեռնարկը ու կ'արտօնէ կիրակնօրեայ դպրոցներ բանալ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան թեմերէն ներս, իսկ Պրն. Լեւոն Զէնեան կը նշանակուի Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցներու Վարիչ Տնօրէն եւ կը սկսի գործի 1929 թուին Հալէպի մէջ:

Աշխատանքը կը զարգանայ, Կիրակնօրեայ դպրոցը կը կազմակերպուի . . .

Լեւոն Զէնեան նախ իր շուրջը կը հաւաքէ նուիրեալ երիտասարդ-երիտասարդուհիներ եւ մասնաւոր դասընթացքներով զանոնք կը պատրաստէ կիրակնօրեայ դպրոցի ուսուցչութեան պաշտօնին, իսկ աշնան , Հալէպի ազգային առաջնորդարանի մանկապարտէզի սրահին մէջ պաշտօնապէս կը բանայ կիրակնօրեայ դպրոցը՝ որուն նշանաբանը կ'ըլլայ Յիսուս Քրիստոսի հետեւեալ պատգամը. «Թո՛ղ տուէք որ այդ մանուկները ինծի գան եւ մի՛ արգիլէք զանոնք» (ՄԱՐԿ. 1. 14):

Սահակ Կաթողիկոս իմաստութեամբ առաջքը առնելով այս կարեւոր գործի հակառակորդներուն, կը հաղորդակցի Բաբգէն Եպիսկոպոս Կիլիկիոյն հետ եւ 1930 Յունիս 28-ին կը հրապարակէ իր Կոնդակը ու կը յորդորէ եւ կը հրահանգէ որ ամէն տեղ կիրակնօրեայ դպրոցներ հաստատուին, հայ մանուկներու կրօնաբարոյական դաստիարակութեան համար:

1931-ին Վեհափառ Բաբգէն Աթոռակից Կաթողիկոս եւ Պրն. Լեւոն Զէնեան կը խմբագրեն Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ կիրակնօրեայ դպրոցներու կանոնագիրը, որ վաւերացուելէ ետք կը ղրկուի բոլոր թեմերուն: Ներկայիս Սուրիոյ, Լիբանանի, Կիպրոսի, Քուէյթի, Յունաստանի, Գանատայի եւ Ամերիկայի զանազան շրջաններու գաղութները ունին կիրակնօրեայ դպրոցներ:

ՀԱԿԻՐԾ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ 2003- 2004 ՏԱՐԵՇՐԶԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցը կը վայելէ Եկեղեցույ Հոգաբարձութեան հովանաւորութիւնը: Հոգաբարձութեան ներկայացուցիչն է Պրն. Լեւոն Պոյաճեան:

ԿԱԶՄ

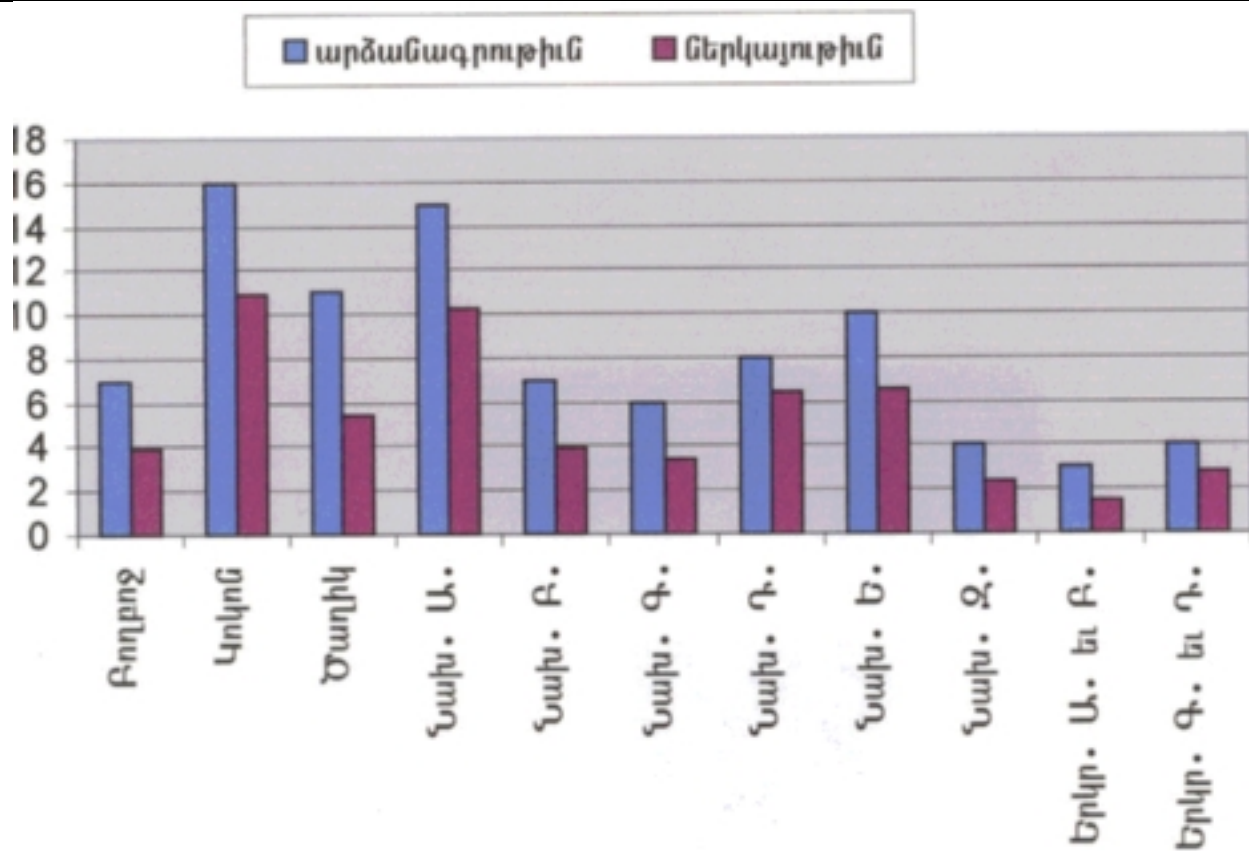
Կիրակնօրեայ Դպրոցի 2003 – 2004 տարեշրջանի իրենց կամաւոր մասնակցութիւնը բերին հետեւեալները

Իզապէլ Քուլութեան	Մանկապարտէզի Ա. կարգի դաստիարակ
Սալբի Բակլայեան	Մանկապարտէզի Բ. կարգի դաստիարակ
Վերժին Գեպթանճեան	Մանկապարտէզի Գ. կարգի դաստիարակ
Վերա կարապետեան	Նախակրթարանի Ա. կարգի դաստիարակ
Գարոլ Գաբթանճեան	Նախակրթարանի Բ. կարգի դաստիարակ
Երան Լոշխանեան	Նախակրթարանի Գ. կարգի դաստիարակ
Յասմիկ Նաճարեան	Նախակրթարանի Դ. կարգի դաստիարակ
Շողիկ Նաճարեան	Նախակրթարանի Ե. կարգի դաստիարակ
Աշխէն Իշխանեան	Նախակրթարանի Զ. կարգի դաստիարակ
Յասմիկ Գանաճեան	Երկրորդականի Ա. եւ Բ. կարգերու դաստիարակ
Թորոս Պապիկեան	Երկրորդականի Գ. եւ Դ. կարգերու դաստիարակ, Տնօրէն
Շաղիկ Պոյաճեան	Խմբագիր «Մաշտոցի Արձագանգ» ի
Բաֆֆի Պապիկեան	Webmaster
Նիկոլ Դանիէլեան	Լուսանկարիչ

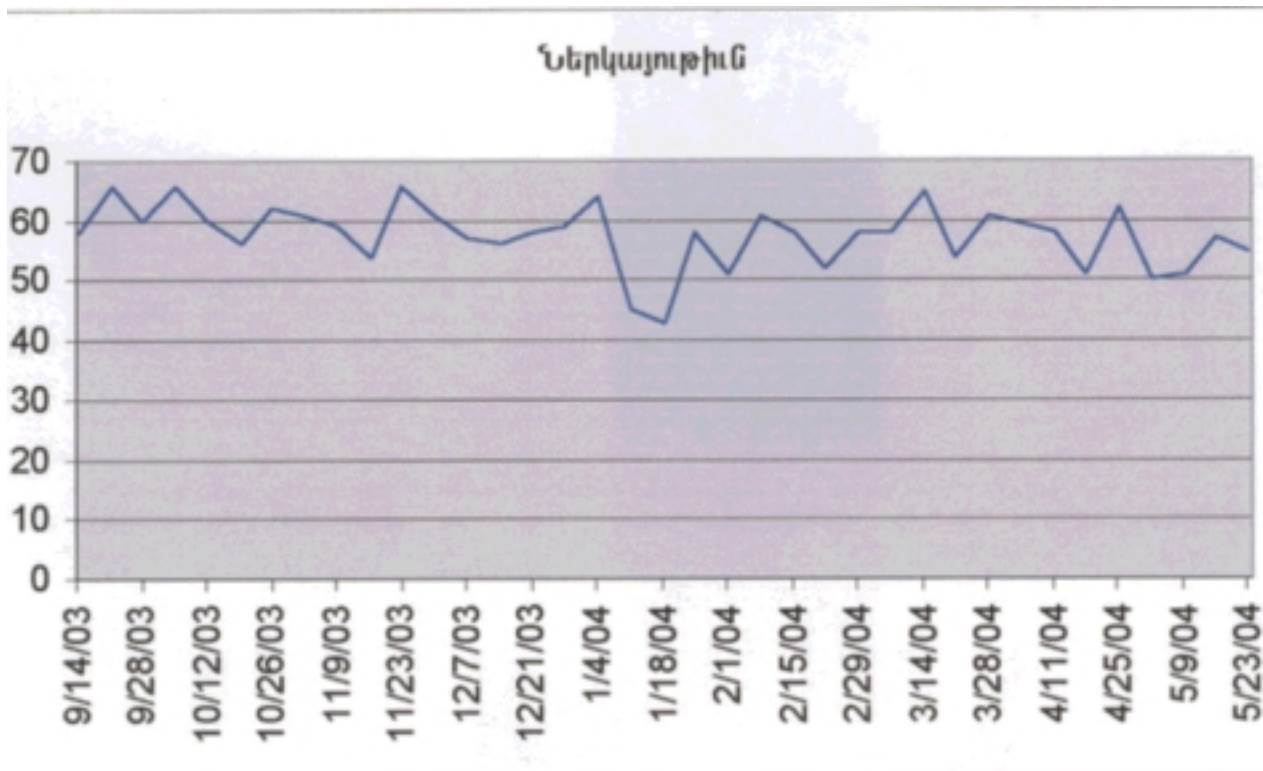
Կազմը գումարեց ժողովներ որոնց ընթացքին արժարձուեցան ծրագրային, կարգապահական, արտադասարանային աշխատանքներ եւ այլ նիւթեր:

ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

2003-2004 տարեշրջանին արձանագրուած աշակերտութեան թիւը 91 է, իսկ շաբաթական ներկայութեան միջինն է 58 աշակերտ՝ բաժնուած 13 կարգերու:

Դասարանային արձանագրություն եւ միջին ներկայություն

Աշակերտության ներկայություն Իւրաքանչիւր Կիրակի

ԴՊՐՈՑԻՆ ԱՌՕՐԵԱՆ

2003-2004 տարեշրջանին կիրակնօրեայ դպրոցի առօրեայ լայտագիրը կ'ընթանայ Հայաստանեայց Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ դպրոցներու դասաւանդական հիմնական կառուցուածքին համաձայն՝ լսարանային եւ դասարանային բաժանումներով, ուր կը դասաւանդուին Ս. գրական, ծիսական, բարոյագիտական եւ գործնական ծանօթութիւններ, գիտելիքներ եւ աղօթքներ:

Լսարանային բաժին

Տէրունական աղօթքի, մաղթանքի եւ Կիրակնօրեայ Մաղթերգէն ետք, աշակերտները կը բաժնուին 3 խումբերու:

- Մանկապարտէզի Ա., Բ., Գ. եւ Նախակրթարանի Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններ
- Նախակրթարանի Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններ
- Երկրորդականի Ա., Բ., Գ. եւ Դ. դասարաններ

Պահը կ'ընթանայ հետեւեալ ձեւով՝

- Ոսկեղէն համարներու կամ Սաղմոսի ուսուցում:
- Բարոյալից պատմուածքներու պատմութիւն:
- Կրօնական երգերու եւ շարականներու ուսուցում:
- Աւետարանի ընթերցում եւ մեկնաբանութիւն:

Դասարանային բաժին

Կը դասաւանդուի ըստ դասագիրքերու:

**ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ ԵՒ ԱՐՏԱԴԱՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ
ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՇԱՐՔՈՎ**

6 Սեպտեմբեր 2003	Ուսուցչական կազմը մասնակցեցաւ Գանատայի Ազգային Առաջնորդարանի Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Խորհուրդին կողմէ կազմակերպուած Ուսուցիչներու միօրեայ Սեմինարի
7 Սեպտեմբեր 2003	Արձանագրութիւն
14 Սեպտեմբեր 2003	Տարեկիզբ եւ վերամուտ
21 Սեպտեմբեր 2003	Վարժարանի աշակերտութիւնը մասնակցեցաւ Սուրբ Պատարագի խորհուրդին եւ հաղորդուեցաւ:
12 Հոկտեմբեր 2003	Թարգմանչաց տօնի յատուկ յայտագիր:
1 Նոյեմբեր 2003	Երկրորդականի Աշակերտներէն խումբ մը մասնակցեցաւ Գանատայի Ազգային առաջնորդարանի կազմակերպած երիտասարդական հաւաքին Kingstonի մէջ:
14 Դեկտեմբեր 2003	Դպրոցի աշակերտութիւնը գեղարուեստական յայտագրով իր մասնակցութիւնը բերաւ Ս. Յակոբի Տօնին առիթով կազմակերպուած հաւաքական ճաշի ընթացքին:
4 Յունուար 2004	Ամանորի եւ Ս. Ծննդեան զոյգ տօներու հանդիսութիւն, ուր տեղի ունեցաւ աշակերտներուն պատրաստած գեղարուեստական ելոյթը: Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ հիւրասիրութեամբ եւ նուէրներու բաշխումով:
22 Փետրուար 2004	Վարդանանց եւ Բարեկենդան տօներու յատուկ տօնակատարութիւն:
25 Փետրուար 2004	Աշակերտներէն խումբ մը մասնակցեցաւ Պահքի Հսկումի ժամերգութեան եւ արտասանեցին «Հաւատով Խոստովանիմ» ը
3 Մարտ 2004	Աշակերտներէն խումբ մը մասնակցեցաւ Պահքի Հսկումի ժամերգութեան եւ արտասանեցին «Հաւատով Խոստովանիմ» ը
10 Մարտ 2004	Աշակերտներէն խումբ մը մասնակցեցաւ Պահքի Հսկումի ժամերգութեան եւ արտասանեցին «Հաւատով Խոստովանիմ» ը
17 Մարտ 2004	Աշակերտներէն խումբ մը մասնակցեցաւ Պահքի Հսկումի ժամերգութեան եւ արտասանեցին «Հաւատով Խոստովանիմ» ը
24 Մարտ 2004	Աշակերտներէն խումբ մը մասնակցեցաւ Պահքի Հսկումի ժամերգութեան եւ արտասանեցին «Հաւատով Խոստովանիմ» ը
31 Մարտ 2004	Աշակերտներէն խումբ մը մասնակցեցաւ Պահքի Հսկումի ժամերգութեան եւ արտասանեցին «Հաւատով Խոստովանիմ» ը
4 Ապրիլ 2004	Դպրոցս փակ էր Ծաղկազարդի առթիւ:
11 Ապրիլ 2004	Սբ. Զատկուայ յատուկ նշում:
30 Մայիս 2004	Դպրոցս փակ էր Dudemaine փողոցի փակ ըլլալուն պատճառաւ:
13 Յունիս 2004	Ամավերջի հանդէս:

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐԶԱԳԱՆԳ

ԺԱ. Տարի

Խմբագրական Կազմ

Խմբագիր՝
Աշխատակիցներ՝

Ծաղիկ Պոյաճեան
Յասմիկ Նաճարեան
Գարոլ Գաբթանճեան
Երան Լոշխաճեան
Ծողիկ Նաճարեան
Նիկոլ Դանիէլեան
Թորոս Պապիկեան

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐԶԱԳԱՆԳ»ը Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք **www.sourphagop.org**, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք **www.sourphagop.org**, ձախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու անտարան»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ամսուան իւրաքանչիւր օրուան Ճաշու Անտարանի հատուածները...

*Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակը.-
Ուսուցիչներ՝ Իզապէլ Քուլլուրեան, Սալբի Բակլաեան,
Վերժին Գէպթանճեան, Վերա Կարապետեան, Երան
Լոշխաճեան, Գարոլին Գէպթանճեան, Յասմիկ Նաճարեան,
Ծողիկ Նաճարեան, Աշխէն Իշխանեան, Յասմիկ Գանաճեան,
Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան, Կալքէջ՝ Րաֆֆի Պապիկեան,
Լուսանկարիչ՝ Նիկոլ Դանիէլեան, Պարբերաթերթ՝ Ծաղիկ
Պոյաճեան:*